

ASIALISTA

1. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
2. Ilmoitusasiat
3. Varapuheenjohtajan nimeäminen
4. Tutkimusprofessorin määräaikaiseen virkasuhteeseen (ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus) nimittäminen (liitteet)
5. Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virkojen uudelleentäyttöprosessi
6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 2/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Tiistai 23.10.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Perttula, pj
+Sari Poikela
+Kai Kokko
+Tuija Hautala-Hirvioja
+Aini Linjakumpu
-Mikko Heinikoski
+Jukka Jokimäki
-Ilkka Liikanen
-Atte Korhola
-Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen
+Lassi Valkeapää

Varajäsenet:

-Leif Rantala
-Kari Hakapää
-Sisko Ylimartimo
-Seppo Aho
+Jaakko Laitakari
-Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
+Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Pekka Aikio

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Lapin yliopiston johtosäännön 33 §:n mukaan kutsu hallintoelimen kokoukseen on lähetettävä viimeistään kolme arkipäivää ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava käsiteltävät asiat. Hallintoelin on päätösvaltainen, kun läsnä on kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään puolet muista jäsenistä.

Kokouskutsut asia- ja esityslistoineen on postitettu jäsenille ja varajäsenille maanantaina 15.10.2007.

Esitys Todettaneen kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös Todettiin.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Juha Perttula

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 2/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Tiistai 23.10.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Perttula, pj
+Sari Poikela
+Kai Kokko
+Tuija Hautala-Hirvioja
+Aini Linjakumpu
-Mikko Heinikoski
+Jukka Jokimäki
-Ilkka Liikanen
-Atte Korhola
-Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen
+Lassi Valkeapää

Varajäsenet:

-Leif Rantala
-Kari Hakapää
-Sisko Ylimartimo
-Seppo Aho
+Jaakko Laitakari
-Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
+Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Pekka Aikio

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

2

Ilmoitusasiat

Lapin yliopisto valmistelee uutta strategiaa 2020. Arktinen ja pohjoinen tutkimus sekä matkailun tutkimus on nostettu koko yliopiston toimintaa läpäiseviksi teemoiksi. Arktisen keskuksen rooli tässä kehitystyössä on merkittävä. Kokouksessa esitellään Arktisen keskuksen oman strategiatyön valmistelun vaihetta ja sisältöä, sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2009-12.

Arktisen keskuksen koordinoima EU LIFE Ympäristö hanke "Matkailualueet maisemalaboratoriona -- Työvälineitä kestävä matkailun edistämiseen (LANDSCAPE LAB)" päättyy 31.10.2007. Kolmivuotiseen hankkeeseen osallistui Lapin yliopiston lisäksi 9 kumppania ja 2 osarahoitajakuntaa. Hankkeessa kehitettiin ja esiteltiin menetelmiä, joiden avulla voidaan arvioida, seurata ja suunnata matkailun alueellisia vaikutuksia. Hanke järjesti mm. kansainvälisen matkailukonferenssin, tuotti kolme opaskirjaa ja lukuisia muita julkaisuja sekä kiertonäyttelyn. Näyttelyn avajaiset pidetään Arktikumissa 29.10.2007. Hankkeen loppuraportti tulee toimittaa komissioon 31.1.2008 mennessä.

In spring 2007, the Arctic Centre re-opened its permanent exhibition after being closed for one year due to the renewal and reconstruction of the exhibition facilities and contents. The new exhibition called "The Arctic in Change" offers the visitors a journey through the Arctic world today. The exhibition promotes the natural beauty and the cultural richness of the Arctic, while it informs the visitors about the ongoing rapid social and environmental changes occurring in the fragile Arctic. Set up in a

friendly environment, the exhibition combines multimedia shows, interactive stations, artefacts and photo enlargements.

The new space and the new elements have been adjusted and tested until the end of September which was the official ending of the exhibition renewing project from the EAKR funding from Lapin Lääninhallitus.

The renewing project being over, the exhibition unit is continuing its plan with developing the permanent exhibition further, producing temporary exhibition such as:

- the coming "LandscapeLab" exhibition;
- being engaged in planning of some international project such as REACCT, a joined effort of science centres from Europe about popularisation and information related to climate change;
- participating to some IPY activities, like hosting a photo exhibition and developing activities with schools;
- seeking some external funding to support its activities.

Arktinen keskus käynnistää yhteistyön koulujen kanssa esittelemällä tiedekeskusta, tutkimustoimintaansa ja kansainvälistä polaarivuotta maantieteen opettajien 80-vuotispäivillä 27.-28.10.2007.

The Barents Arctic Network of Graduate Schools (BANG) coordinated by the Arctic Centre since 2007 brings together PhD students and experienced senior scientists specialised in problematics of the Barents region, and representing various disciplines. BANG creates new continuous cooperation between multidisciplinary graduate schools and scientific institutes in the Barents region. In addition to the Arctic Graduate School ARKTIS, the participating groups are:

- cross-border post-graduate school "Russia in Europe", Joensuu, Finland;
- research school CEPIN, Tromsø, Norway;
- Kola Science Centre, Apatity, Russia;
- Barents Institute, Kirkenes, Norway
- University of the Arctic Field School coordinated in Denmark.

The main themes of BANG are international cross-border transitional cooperation; rapid social, economic, and cultural transforms; resource development conflicts; and environmental challenges. All the activities of the participating graduate schools are open for the Ph.D. students of the network partners.

BANG will host webpages sharing information about the activities, and e.g. the summer school publications. The main BANG activities are 1) two 10-day scientific excursions in the Barents region, and 2) support of mobility of PhD students. BANG is funded by NordForsk for 2007-2010.

On 10-11 December Arctic Centre will host an international stakeholder workshop on the topic of Environmental and Social Impacts of Oil & Gas Development in Northern Russia. This activity will also serve as the final seminar of the Finnish Academy-funded ENSINOR project, which began in January 2004 and has worked on this topic in active reindeer herding areas of the Yamal-Nenets and Nenets Autonomous Okrugs. The workshop is sponsored by the Finnish Ministry of Environment and Foreign Ministry and will involve stakeholders from all levels, including reindeer herders, regional administrators, industry personnel, NGOs, and

natural and social scientists. About 65 participants will attend from Finland, Russia and Norway.

Esitys Todettaneen.

Päätös Todettiin. Paula Kankaanpää esitteli Arktisen keskuksen toimintaa sekä kertoi Arktisen keskuksen tutkimusstrategialuonnoksesta, joka pohjautuu keskuksen tieteellisen neuvottelukunnan työlle. Tutkimusprofessori Bruce Forbes esitteli globaalimuutoksen tutkimusryhmän työtä, tutkimusprofessori Timo Koivurova Pohjoisen ympäristö- ja vähemmistöoikeuden Instituutin (PYVI) tämän hetkistä toimintaa sekä päätuottaja Nicolas Gunsley tiedekeskuksen toimintaa ja päättynyttä näyttelyn uudistushanketta.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Juha Perttula

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 2/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Tiistai 23.10.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Perttula, pj
+Sari Poikela
+Kai Kokko
-Tuija Hautala-Hirvioja
+Aini Linjakumpu
-Mikko Heinikoski
+Jukka Jokimäki
-Ilkka Liikanen
-Atte Korhola
-Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen
+Lassi Valkeapää

Varajäsenet:

-Leif Rantala
-Kari Hakapää
-Sisko Ylimartimo
-Seppo Aho
+Jaakko Laitakari
-Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
+Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Pekka Aikio

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

3

Varapuheenjohtajan nimeäminen

Lapin yliopiston johtosäännön 24 §:n mukaan johtokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Esitys Tehdään kokouksessa.

Päätös Päätettiin valita johtokunnan varapuheenjohtajaksi Tuija Hautala-Hirvioja.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Juha Perttula

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 2/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Tiistai 23.10.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Perttula, pj
+Sari Poikela
+Kai Kokko
-Tuija Hautala-Hirvioja
+Aini Linjakumpu
-Mikko Heinikoski
+Jukka Jokimäki
-Ilkka Liikanen
-Atte Korhola
-Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen
+Lassi Valkeapää

Varajäsenet:

-Leif Rantala
-Kari Hakapää
-Sisko Ylimartimo
-Seppo Aho
+Jaakko Laitakari
-Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
+Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Pekka Aikio

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

4

Tutkimusprofessorin määräaikaiseen virkasuhteeseen (ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus) nimittäminen (liitteet)

Lapin ja Oulun yliopistojen välillä on tehty sopimus Lapin yliopiston Arktisen keskuksen ja Oulun yliopiston Thule Instituutin yhteisestä tutkimusprofessorista. Viran alana on ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus. Viran hallinnollisena sijoituspaikkana on Lapin yliopisto. Virka täytetään aluksi kolmeksi vuodeksi, jonka aikana arvioidaan viran jatkon tarpeellisuus. Virkaan kutsutaan Arktisen keskuksen erikoistutkija, PhD John Moore ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittaman arvioinnin jälkeen. Lapin yliopisto vastaa tutkimusprofessorin palkkauksesta ja laskuttaa vuosittain Oulun yliopistolta 50 % palkkamenoista. Myös muiden kustannusten kattamisesta on sovittu sopimuksessa.

Lapin yliopiston hallitus on kokouksessaan 26.1.2007 tehnyt päätöksen Lapin ja Oulun yliopistojen yhteisen tutkimusprofessorin määräaikaisen viran perustamisesta, viran alana ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus, ajalle 1.8.2007 - 31.7.2010 Arktiseen keskukseseen.

Asiantuntijamenettelyn osalta noudatetaan soveltuvin osin virantäyttölain ja -asetuksen (korkeakoulun professorin ja apulaisprofessorin viran täyttämistä annettu laki (856/1991) ja asetus (1581/1991) sekä niihin tehdyt muutokset) säädöksiä. Käytännössä Oulun yliopiston luonnontieteellinen tiedekunta toteuttaa virantäyttölain ja -asetuksen mukaisen asiantuntijamenettelyn ja tekee asiantuntijoiden lausuntojen

pohjalta päätöksen kutsuttavan henkilön kelpoisuudesta ensisijaisesti tieteellisen pätevyyden perusteella tämän omalla tieteenalalla.

Virantäyttölain (856/91; muutoslaki 648/97) 10 §:n mukaan professorin virka voidaan täyttää kutsusta haettavaksi julistamatta ja virkaehdotusta tekemättä silloin, kun virkaan voidaan kutsua erittäin ansioitunut henkilö tai virkaan nimitetään määrääjäksi.

Virkaan voidaan nimittää kutsusta vain henkilö, joka on siihen kiistatta kelpoinen. Kutsuttavaksi ehdotetun kelpoisuudesta ja ansioista virkaan on pyydettyä asiantuntijalausunnot vähintään kahdelta asiantuntijalta (8 §).

Kutsumenettelyn muut kuin kelpoisuusarviointia koskevat järjestelyt toteutetaan Lapin yliopistossa. Kutsuttavan PhD John Mooren *curriculum vitae* ja julkaisuluettelo ovat liitteenä.

Edellisessä johtokunnan kokouksessa 4.6.2007 hyväksyttiin PhD John Mooren kelpoisuusarviointia varten seuraavat Oulun yliopiston luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston valitsevat asiantuntijat ensisijaisuusjärjestyksessä:

1. Prof. Per Holmlund, Tukholman yliopisto
2. PhD David Fisher, Natural Resources Canada
3. Associate Prof. Carl Egede Boggild, University Centre in Svalbard

Oulun yliopiston luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto hyväksyi John Mooren kelpoisuuden yksimielisesti kokouksessaan 9.10.2007 perustuen asiantuntijoiden lausuntoihin. Tiedekuntaneuvoston kokouksen pöytäkirja sekä asiantuntijoiden Holmlund ja Fisher lausunnot ovat liitteenä.

- Esitys 1 Todettaneen PhD John Moore kelpoiseksi tutkimusprofessorin määräaikaiseen virkasuhteeseen, viran alana ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus.
- Esitys 2 Päätettäneen esittää Lapin yliopiston hallitukselle PhD John Mooren nimittämistä tutkimusprofessorin määräaikaiseen virkaan, viran alana ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus, ajalle 1.11.2007-31.7.2010.
- Päätös 1 Todettiin PhD John Moore kelpoiseksi tutkimusprofessorin määräaikaiseen virkaan, viran alana ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus.
- Päätös 2 Päätettiin esittää Lapin yliopiston hallitukselle PhD John Mooren nimittämistä tutkimusprofessorin määräaikaiseen virkaan, viran alana ilmastonmuutos, erityisesti siihen liittyvä jää- ja lumikehän tutkimus, kolmeksi vuodeksi nimityspäivästä alkaen.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Juha Perttula

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 2/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Tiistai 23.10.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Perttula, pj
+Sari Poikela
+Kai Kokko
-Tuija Hautala-Hirvioja
+Aini Linjakumpu
-Mikko Heinikoski
+Jukka Jokimäki
-Ilkka Liikanen
-Atte Korhola
-Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen
+Lassi Valkeapää

Varajäsenet:

-Leif Rantala
-Kari Hakapää
-Sisko Ylimartimo
-Seppo Aho
+Jaakko Laitakari
-Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
+Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Pekka Aikio

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

5

Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virkojen uudelleentäyttöprosessi

Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virkoihin nimitettiin 1.1.2004 alkaen 5-vuotiskaudeksi PhD Bruce Forbes (globaalimuutos), YTT Monica Tennberg (kestävä kehitys) ja OTT Timo Koivurova (ympäristö- ja vähemmistöoikeus). Heidän virkanimityksensä päättyvät 31.12.2008, joten on tarpeen käynnistää tutkimusprofessoreiden virkojen uudelleentäyttöprosessi.

Arktisen keskuksen johtokunta on edellisessä kokouksessaan 4.6.2007 päättänyt käynnistää Arktisen keskuksen globaalimuutoksen, kestävän kehityksen sekä ympäristö- ja vähemmistöoikeuden tutkimusprofessorin virkojen täyttäminen uudelleen kutsumismenettelyä noudattaen sekä, että tutkimusprofessorin virkoihin kutsuttavien kelpoisuudesta ja ansioista virkaan pyydetään asiantuntijalausunnot kahdelta asiantuntijalta. Oheisena edellisen kokouksen pöytäkirjan ote.

Lapin yliopiston hallitus on kokouksessaan 20.6.2007 todennut Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virat tarpeellisiksi ja myöntänyt Arktiselle keskukselle luvan käynnistää virantäyttöprosessit seuraavaksi viisivuotiskaudeksi.

Johtaja Paula Kankaanpää ja johtajan varahenkilö Jukka Jokimäki ovat valmistelleet uudelleentäyttöprosessiin liittyen professorien arviointikriteerejä, hakemusaineiston vaatimuksia sekä asiantuntijoiden ja valintatoimikunnan nimeämistä.

Arviointikriteerit

- tutkimusprofessorin tieteellinen tutkimustyö
- ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen
- kyky johtaa tutkimusryhmää
- jatko-opiskelijoiden ohjaus
- opetustoiminta

Aineisto

- ansioluettelo
- lyhyt kuvaus viran kannalta merkittävimmistä ansioista
- julkaisuluettelo
- viisi viimeisintä tärkeintä julkaisua
- halutessaan kutsuttava voi myös toimittaa enintään kaksi suosituskirjettä

Asiantuntijat

Esitetään, että pyydetään kaksi asiantuntijaa kutakin virkaa kohden:

Tutkimusprofessori Timo Koivurova

- Prof. of international law J.G. Ulfstein, University of Oslo
- Prof. of environmental law Erkki Hollo, University of Helsinki

Tutkimusprofessori Monica Tennberg

- Director Niels Einarsson, Stefansson Arctic Institute
- Prof. Raimo Väyrynen, Department of Political Science, University of Helsinki

Tutkimusprofessori Bruce Forbes

- Prof. Jonathan Overbeck, Institute for the Study of Planet Earth, University of Arizona
- Prof. Manfred Lange, Zentrum für Umweltforschung, Institut für Geophysik der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster

Valintatoimikunta tekee esityksen johtokunnalle perustuen ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin. Valintatoimikuntaan ovat lupautuneet seuraavat henkilöt:

- Johtaja Paula Kankaanpää (pj), Arktinen keskus
- Dos. Jukka Jokimäki (siht.), Arktinen keskus
- Johtaja Mika Luoma-aho, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
- Lehtori Aini Linjakumpu, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Tutkimusprofessorit ovat hyväksyneet esitetyt arviointikriteerit, hakemusaineiston, sekä asiantuntijat 12.10.2007. Tutkimusprofessorit ovat myös vakuuttaneet, että esitetyt henkilöt eivät ole jäävejä.

- Esitys 1 Hyväksyttäneen kutsumenettelyn arviointikriteerit yllä esitetyn mukaisesti.
- Esitys 2 Hyväksyttäneen arviointiaineisto yllä esitetyn mukaisesti.
- Esitys 3 Hyväksyttäneen, että pyydetään asiantuntijoiksi yllä esitetyt henkilöt. Jos henkilöt eivät ole käytettävissä, valintakomitea esittää johtokunnalle uudet nimet hyväksyttäväksi sähköpostilla.
- Esitys 4 Hyväksyttäneen valintatoimikunta yllä esitetyn mukaisesti.
- Päätös 1 Hyväksyttiin kutsumenettelyn arviointikriteerit:
- tutkimusprofessorin tieteellinen tutkimustyö
- ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen
- kyky johtaa tutkimusryhmää
- jatko-opiskelijoiden ohjaus
- opetustoiminta
- Päätös 2 Hyväksyttiin arviointiaineisto seuraavasti:
- ansioluettelo
- lyhyt kuvaus viran kannalta merkittävimmistä ansioista
- julkaisuluettelo
- kymmenen tärkeintä julkaisua
- Päätös 3 Hyväksyttiin esityksen mukaisesti kaksi asiantuntijaa kutakin virkaa kohti:
Tutkimusprofessori Timo Koivurova
- Prof. of international law J.G. Ulfstein, University of Oslo
- Prof. of environmental law Erkki Hollo, University of Helsinki
Tutkimusprofessori Monica Tennberg
- Director Niels Einarsson, Stefansson Arctic Institute
- Prof. Raimo Väyrynen, Department of Political Science, University of Helsinki
Tutkimusprofessori Bruce Forbes
- Prof. Jonathan Overbeck, Institute for the Study of Planet Earth, University of Arizona
- Prof. Manfred Lange, Zentrum für Umweltforschung, Institut für Geophysik der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster
Päätettiin myös, että mikäli henkilöt eivät ole käytettävissä valintatoimikunta esittää johtokunnalle uudet nimet hyväksyttäväksi sähköpostilla.
- Päätös 4 Hyväksyttiin valintatoimikunnan kokoonpanoksi:
- Johtaja Paula Kankaanpää (pj), Arktinen keskus
- Dos. Jukka Jokimäki (siht.), Arktinen keskus
- Johtaja Mika Luoma-aho, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
- Oikeustieteiden tiedekunnan edustus (pyydetään otk:sta)

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Juha Perttula

Esittelijä

Paula Kankaanpää

OTE JOHTOKUNNAN KOKOUKSEN 4.6.2007 PÖYTÄKIRJASTA:

LAPIN YLIOPISTO
Arktinen keskus

PÖYTÄKIRJA
4.6.2007

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 1/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Maanantai 4.6.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Karhu, pj
-Leo Pekkala
-Heikki Mattila
+Tuija Hautala-Hirvioja
-Kyösti Urponen
+Aini Linjakumpu
+Mika Flöjt
-Anna-Liisa Sippola
+Ilkka Liikanen
-Juhani Lokki
+Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen, varapj
-Pekka Aikio

Varajäsenet:

+Leif Rantala
-Kyösti Holma
-Sisko Ylimartimo
-Esko Toiviainen
-Pierre-André Forest
-Rita Junes
+Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
-Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Ristenrauna Magga

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

Lisäksi:

+Osmo Rätti

4

Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virkojen tarpeellisuuden arviointi ja uudelleentäyttöprosessin käynnistäminen

Arktisen keskuksen johtokunta on tehnyt kokouksessaan 31.10.2000 päätöksen, jonka mukaan Arktiseen keskukseseen voidaan perustaa tutkimusprofessorin virkoja voimavarojen puitteissa tutkimusstrategian mukaisille painopistealoille. Tutkimusprofessorin virkaan voidaan nimittää määrääjäksi tai toistaiseksi. Täyttömenettelyssä käytetään soveltuvin osin professorin ja apulaisprofessorin viran täyttämistä annetun lain ja asetuksen mukaista menettelyä.

Lapin yliopiston hallituksen päätöksellä 19.6.2002 on Arktiseen keskukseseen perustettu kolme tutkimusprofessorin virkaa 1.1.2003 alkaen (globaalimuutos, kestävä kehitys ja ympäristö- ja vähemmistöoikeus).

Tutkimusprofessorin virkoihin nimitettiin 1.1.2004 alkaen 5-vuotiskaudeksi PhD Bruce Forbes (globaalimuutos), YTT Monica Tennberg (kestävä kehitys) ja OTT Timo Koivurova (ympäristö- ja vähemmistöoikeus). Heidän virkanimityksensä päättyivät 31.12.2008, joten on tarpeen käynnistää tutkimusprofessoreiden virkojen uudelleentäyttöprosessi.

Lapin yliopiston hallitus on 19.4.2007 kokouksessaan päättänyt toimintatavoista virkojen ja työsuhteisten tehtävien tullessa avoimeksi tulossopimuskaudella 2007

-2009. Sen mukaisesti professorin viran tultua avoimeksi tiedekuntaneuvosto tai johtokunta arvioi viran tarpeellisuuden ja mahdollisen uudelleenmäärittelyn ja tekee perustellun esityksen jatkotoimenpiteiksi yliopiston hallitukselle. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon yksikön profiloituminen, yliopiston strategia sekä opetusministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmassa mainitut tavoitteet yliopistojen rakenteelliseksi kehittämiseksi ja profiloitumiseksi.

Tutkimusprofessoreiden virat ovat keskeisiä Arktisen keskuksen tutkimustoiminnan kannalta. Tutkimusprofessorit vastaavat Arktisen keskuksen tutkimustoiminnan kehittämisestä ja tutkimustoiminnan johtamisesta sekä toimivat strategisten tutkimusryhmien vetäjinä.

Tutkimusprofessoreiden tehtäväkuvat ovat seuraavat:

Arktisen globaalimuutoksen tutkimusprofessori

Gloaalimuutoksella tarkoitetaan kattavasti globalisaatiota ja ilmastonmuutosta. Tutkimusprofessorin ala painottuu luonnontieteisiin, mutta tehtävänä on integroivasti tarkastella globaalimuutoksen vaikutusta ekosysteemeihin ja yhteiskuntaan, sekä selvittää ihmisen toiminnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta. Aiheen eräänä painopisteenä on tutkia ilmastonmuutosta arktisella alueella, sekä sen aiheuttamien biofysikaalisten palautereaktioiden vaikutusta globaaleihin systeemeihin.

Arktisen kestävän kehityksen tutkimusprofessori

Arktisen kestävän kehityksen tutkimus painottuu yhteiskuntaa, taloutta, kulttuuria sekä kansainvälistä politiikkaa koskeviin kysymyksiin huomioiden samalla ympäristötieteelliset näkökulmat. Se käsittelee kansainvälistä ja kansallista politiikkaa pohjoisessa, arktisen alueen merkitystä ja turvallisuuskysymystä Euroopalle ja muulle maailmalle sekä pohjoisille identiteeteille. Sen tutkimuksen teemoina ovat myös päätöksenteon prosessit, ympäristön hallinta, luonnonvarojen modernin hyödyntämisen vaikutukset arktisen alueen yhteiskuntiin.

Arktisen ympäristö- ja vähemmistöoikeuden tutkimusprofessori

Arktisen keskuksen Pohjoisen ympäristö- ja vähemmistöoikeuden instituutin tutkimusprofessorin tehtävänä on johtaa instituuttia ja harjoittaa tutkimusta teemoina arktisten alueiden ympäristöoikeus, sekä vähemmistöjen ja alkuperäiskansojen oikeudet, EU-oikeus ja kansallinen oikeus. Tehtävänä on tarkastella kysymyksiä oikeustieteen valossa siten, että kysymyksenasettelut palvelevat myös monitieteisiä tutkimusprojekteja. Hänen tehtävänä on myös tarjota oikeustieteellistä tutkimustietoa arktisen ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointimenettelyä kehittämistä varten.

Tutkimusprofessorin tehtävänä on oman tutkimustyön ohella omalta osaltaan osallistua keskuksen monitieteisen tutkimusstrategian toteuttamisen ja kehittämisen johtamiseen. Hän kokoaa ympärilleen alansa monitieteisen tutkijaryhmän, joka koostuu sekä laitoksen, yliopiston tiedekuntien ja muiden yliopistojen että muiden tutkimusorganisaatioiden tutkijoista. Tutkimusryhmien tehtävänä on harjoittaa

kansainvälisesti korkeatasoista monitieteistä tutkimusta kilpailemansa kansallisen ja kansainvälisen tutkimusrahoituksen turvin. Tutkimusprofessori osallistuu tiedekeskusnäyttelyn ja tietopalvelun aineiston tuottamiseen ryhmänsä edustamilta painoaloilta. Viranhaltija ohjaa jatko-opiskelijoita ja osallistuu keskuksen koulutustyöhön, mm. Arctic Studies -ohjelman kehittämiseen ja toteutukseen. Tutkimusryhmän johtamiseen liittyvä tiimimäinen työskentely edellyttää aktiivista läsnäoloa ja yhteistyötä Arktisen keskuksen muiden toimijoiden kanssa.

Valittavilta edellytetään kykyä monitieteiseen kysymyksen asetteluun, kokemusta tutkimushankkeiden/-ryhmien johtamisesta, kansainvälisestä verkostoyhteistyöstä sekä kokemusta ulkopuolisen rahoituksen hankinnasta.

Tutkimusprofessorin kelpoisuusvaatimukset ovat:

1) tieteellinen pätevyys, jota arvosteltaessa otetaan huomioon hakijan tekemä tieteellinen tutkimus, kyky johtaa tutkimustyötä, oppimateriaali, jolla on tieteellistä arvoa, ja muut tieteelliset ansiot sekä tutkinnot;

2) käytännöllinen perehtyneisyys viran alaan.

Kielitaitovaatimuksena on englannin kieli.

Tutkimusprofessorit ovat tehneet tehtävän hoidosta erillisen sopimuksen yliopiston kanssa.

Virantäyttölain (856/91; muutoslaki 648/97) 10 §:n mukaan professorin virka voidaan täyttää kutsusta haettavaksi julistamatta ja virkaehdotusta tekemättä silloin, kun virkaan voidaan kutsua erittäin ansioitunut henkilö tai virkaan nimitetään määrääjäksi.

Virkaan voidaan nimittää kutsusta vain henkilö, joka on siihen kiistatta kelpoinen. Kutsuttavaksi ehdotetun kelpoisuudesta ja ansioista virkaan on pyydettävä asiantuntijalausunnat vähintään kahdelta asiantuntijalta (8 §).

- Esitys 1 Päätettäneen esittää Lapin yliopiston hallitukselle, että Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virat todetaan tarpeellisiksi ja ettei ole tarpeen täsmentää tai muuttaa virkojen tehtäväpiiriä.*
- Esitys 2 Päätettäneen käynnistää Arktisen keskuksen globaalimuutoksen, kestävän kehityksen sekä ympäristö- ja vähemmistöoikeuden tutkimusprofessorin virkojen uudelleentäyttäminen kutsumismenettelyä noudattaen mikäli yliopiston hallitus toteaa virat tarpeellisiksi.*
- Esitys 3 Päätettäneen pyytää suostumus kutsuttavaksi tutkimusprofessorin virkoihin Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virkoja hoitavilta PhD Bruce Forbesilta, YTT Monica Tennbergiltä ja OTT Timo Koivurovalta mikäli yliopiston hallitus toteaa virat tarpeellisiksi.*
- Esitys 4 Päätettäneen pyytää tutkimusprofessorin virkoihin kutsuttavien kelpoisuudesta ja ansioista virkaan asiantuntijalausunnat kahdelta asiantuntijalta mikäli yliopiston hallitus toteaa virat tarpeellisiksi.*

Päätös 1 Esityksen mukainen.

Päätös 2 Esityksen mukainen.

Päätös 3 Esityksen mukainen.

Päätös 4 Päätettiin käynnistää valmistelu kunkin tutkimusprofessorin virkaan kutsuttavan kelpoisuudesta ja ansioista virkaan vähintään kahden asiantuntijan valitsemiseksi mikäli yliopiston hallitus toteaa virat tarpeellisiksi.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

JUHA KARHU

Juha Karhu

Esittelijä

PAULA KANKAANPÄÄ

Paula Kankaanpää

31.5.2007

Lapin yliopiston hallitukselle

Perustelut Arktisen keskuksen tutkimusprofessorin virkojen tarpeellisuudesta

Arktisen keskuksen kolmen tutkimusprofessorin virat (globaalimuutos, kestävä kehitys sekä ympäristö- ja vähemmistöoikeus) ovat suhteellisen uusia virkoja, jotka on perustettu vuonna 2002.

Arktisen keskuksen tutkimusyksikkö rakentuu globaalimuutoksen, kestävä kehityksen sekä ympäristö- ja vähemmistöoikeuden tutkimusryhmien pohjalle. Tämä järjestely on toiminut hyvin ja tilanne on aikaisempaan verrattuna parantunut huomattavasti. Tämä näkyy esimerkiksi tutkimustyön jäntevoitymisenä, hyvänä työilmapiirinä, rahoituksen lisääntymisenä, arvostettujen artikkeleiden määränä sekä Arktis-tutkijakoulun onnistumisena.

Arktisen keskuksen kansainvälinen tieteellinen neuvottelukunta on kokoontunut vuosien 2005-07 aikana ja laatinut viimeisteillä olevan luonnoksen Arktisen keskuksen tutkimusstrategiaksi. Tieteellinen neuvottelukunta on todennut arktisen keskuksen tutkimusyksikön rakenteen toimivaksi ja tutkimusstrategian ytimenä ovat tutkimusprofessoreiden johtamat tutkimusryhmät.

Lapin yliopiston arktisen ja pohjoisen huippututkimuksen ohjelma on hyväksytty Lapin yliopiston hallituksessa 9.3.2007. Ohjelma on laadittu yliopiston kaikkien tiedekuntien sekä Arktisen keskuksen yhteistyönä. Lapin yliopiston visiona on nousta Euroopan johtavaksi arktisen ja pohjoisen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksen huippututkimuksen yksiköksi. Tämän toteutumisessa on Arktisen keskuksen tutkimusprofessoreilla tärkeä rooli.

Tutkimusprofessorien tehtäväkentät ovat Arktisen keskuksen kannalta keskeisessä asemassa.

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 2/2007

Paikka: Arktinen keskus Thule kokoushuone

Aika Tiistai 23.10.2007

klo 9.30 - 11.30

Läsnä

Jäsenet:

+Juha Perttula, pj
+Sari Poikela
+Kai Kokko
-Tuija Hautala-Hirvioja
+Aini Linjakumpu
-Mikko Heinikoski
+Jukka Jokimäki
-Ilkka Liikanen
-Atte Korhola
-Jukka Käyhkö
-Kari Laine
+Marja-Liisa Sutinen
+Lassi Valkeapää

Varajäsenet:

-Leif Rantala
-Kari Hakapää
-Sisko Ylimartimo
-Seppo Aho
+Jaakko Laitakari
-Arto Vitikka
-Heikki Eskelinen
-Antero Järvinen
+Sami Moisio
-Pirkko Siikamäki
-Martti Varmola
-Pekka Aikio

Esittelijät:

+Paula Kankaanpää
-Timo Koivurova
-Liisa Kurppa

6

Seuraavan kokouksen ajankohta

Esitys Tehdään kokouksessa.

Päätös Päätettiin pitää seuraava kokous tiistaina 29.1.2008 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Juha Perttula

Esittelijä

Paula Kankaanpää